

Current Affairs on 13 -6-25

భారతదేశంలో ఫెయిర్ డీలింగ్

పాఠ్యాంశం: పాలన మరియు మేధాసామృద్ధి హక్కులు

మూలం: IE

సందర్భం: ANI మరియు YouTuber మోహక్ మంగళ్ మధ్య కాపీరైట్ మరియు నిందన వివాదం, డిజిటల్ యుగంలో భారతదేశంలోని ఫెయిర్ యూజ్ చట్టాల స్పష్టతపై ప్రధాన ప్రశ్నలు లేవనెత్తింది.

ఫెయిర్ డీలింగ్ అంటే ఏమిటి?

1957 కాపీరైట్ చట్టం యొక్క సెక్షన్ 52(1) ప్రకారం, ఫెయిర్ డీలింగ్ అనేది అనుమతి లేకుండా పరిమితంగా కాపీరైట్ కలిగిన విషయాన్ని ఉపయోగించేందుకు అనుమతిస్తుంది. ఇది విద్యా, విమర్శాత్మక, జర్నలిస్టిక్ లేదా పరిశోధనా ఉద్దేశాల కోసం వర్తించుతుంది మరియు సృష్టికర్తల హక్కులు మరియు ప్రజాస్వామిక ప్రయోజనాల మధ్య సమతుల్యతను కలిగిస్తుంది.

జ్ఞాన్ పోస్ట్ సేవ

మూలం: న్యూస్ ఆన్ ఎయిర్

సందర్భం: ఇండియా పోస్ట్ 'జ్ఞాన్ పోస్ట్' సేవను ప్రారంభించింది, ఇది విద్యా పుస్తకాలు మరియు సామాజిక-సాంస్కృతిక సాహిత్యాన్ని దేశవ్యాప్తంగా తక్కువ ధరలకు పంపించేందుకు ఉపయోగపడుతుంది.

ఈ పథకం 'హార్ ఘర్ జ్ఞాన్, హార్ సప్నె కో ఉడాన్' అనే దృష్టిని ముందుకు తీసుకెళుతుంది.

AviList

మూలం: DTE

సందర్భం: ప్రపంచంలోని మొట్టమొదటి ఐక్యత గల గ్లోబల్ పక్షుల జాబితా 'AviList' అధికారికంగా ప్రారంభించబడింది. ఇది అంతర్జాతీయ సంరక్షణ, పరిశోధన మరియు జీవ వైవిధ్య ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో పక్షి వర్గీకరణను ప్రామాణికంగా చేస్తుంది.

AviList అంటే ఏమిటి?

AviList అనేది ప్రాజాతుల నామకరణం మరియు వర్గీకరణను ఏకీకృతం చేయడానికి అభివృద్ధి చేయబడిన ప్రపంచ పక్షుల సమగ్ర జాబితా. ఇది గత అసమర్థ వ్యవస్థలను భర్తీ చేయడం మరియు ప్రపంచ సంరక్షణ, పరిశోధన కోసం పక్షి వర్గీకరణను సులభతరం చేయడం కోసం రూపొందించబడింది.

ఆవిష్కరణ: ఇది International Ornithologists' Union ఆధ్వర్యంలో Working Group on Avian Checklists ద్వారా అభివృద్ధి చేయబడింది. ఇందులో నిపుణుల మధ్య నాలుగు సంవత్సరాల విశ్లేషణ మరియు ఏకాభిప్రాయ నిర్మాణం జరిగింది.

సంబంధిత సంస్థలు: BirdLife International, International Ornithologists' Union మరియు ఇతరులు.

ప్రపంచ లైంగిక అంతరాల నివేదిక 2025

మూలం: LM

సందర్భం: భారతదేశం ప్రపంచ లైంగిక అంతరాల నివేదిక 2025లో 148 దేశాలలో 131వ స్థానానికి చేరింది. ఈ నివేదికను ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక (WEF) విడుదల చేసింది. ఇది లైంగిక సమానతలో కొనసాగుతున్న సవాళ్లను హైలైట్ చేస్తుంది.

ఇది ఏమిటి: ఇది ప్రతి సంవత్సరం విడుదలయ్యే నివేదిక. ఇది దేశాల మధ్య లైంగిక సమానతను కొలుస్తుంది మరియు లైంగిక అంతరాలను తగ్గించడానికి పురోగతిని ట్రాక్ చేస్తుంది.

ప్రచురణ: World Economic Forum (WEF)

మూల్యాంకన ప్రమాణాలు: ఆర్థిక పాల్గొనడం మరియు అవకాశాలు, విద్యా ప్రమాణాలు, ఆరోగ్య మరియు జీవన పరిరక్షణ, మరియు రాజకీయ సాధికారత.

టాప్ 10 దేశాలు: ఐస్‌లాండ్, ఫిన్లాండ్, నార్వే, యునైటెడ్ కింగ్డమ్, న్యూజిలాండ్, స్వీడన్, మోల్డోవా, నామీబియా, జర్మనీ, ఐర్లాండ్

భారత్ మరియు పొరుగు దేశాలు: బాంగ్లాదేశ్ (24), భూటాన్ (119), నేపాల్ (125), శ్రీలంక (130), ఇండియా (131), మాల్దీవులు (138), పాకిస్తాన్ (148)

రిపోర్ట్ ప్రకారం పూర్తి సమానత సాధించడానికి ఇంకా 123 సంవత్సరాలు పడవచ్చు.

తొతాపురి మామిడి

మూలం: DH

సందర్భం: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కర్నాటక నుండి చిత్తూరు జిల్లాలోకి లోతాపురి మామిడుల రవాణాను నిషేధించింది. ఇది మామిడి ధరల మరియు మార్కెట్ ప్రాప్తి విషయంలో సరిహద్దు వ్యాపార వివాదానికి దారితీసింది.

లోతాపురి మామిడుల గురించి:

- ఇది పొడవైన ఆకారంలో మరియు లోక పిట్ట చిలుక ముక్కు వంటి నోటి చివరలో ప్రసిద్ధి చెందిన రసమైన మామిడి రకం.
- ఫుడ్ మరియు బెవరేజ్ పరిశ్రమలలో రసం మరియు ఫల్ప్ తయారీకి విస్తృతంగా ఉపయోగపడుతుంది.
- ఇది దక్షిణ భారతదేశానికి స్వదేశీ మరియు దీనిని గినిమాతి, సాందర్బా, బ్యాంగ్లోరా అని కూడా పిలుస్తారు.

ఆదర్శ వాతావరణం:

- ఇది ఎండగా ఉన్న వేసపులు మరియు తేమగా ఉన్న ఉష్ణమండల వాతావరణంలో బాగా పెరుగుతుంది.
- మోస్తరు వర్షపాతం మరియు మంచిగా కరిగే మట్టిలో బాగా పెరుగుతుంది.

రాష్ట్రం అంతర రాష్ట్ర వాణిజ్యంపై నిషేధం విధించగలదా?

- లేదు, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 301 ప్రకారం, వాణిజ్యం మరియు ట్రేడ్ భారతదేశంలో స్వేచ్ఛగా కొనసాగాలి.
- ఏదైనా నిషేధం అనేది ఆర్టికల్ 304(b) ప్రకారం న్యాయసమ్మతంగా ఉండాలి మరియు రాష్ట్ర శాసనసభ ఆమోదించాల్సి ఉంటుంది, అలాగే రాష్ట్రపతి అనుమతి కూడా అవసరం.